

مشخصات طرح

دوره هشتم - سال سوم

مقدمه

شماره ثبت:

۴۷۵

شماره چاپ:

۱۲۵۱

تاریخ چاپ:

۱۳۸۹/۷/۲۶

نام دفاتر:

مطالعات حقوقی

مطالعات برنامه و بودجه

مطالعات سیاسی

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح اصلاح جزء «ب» بند (۹) قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور»

جزء «ب» بند «۹» قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کشور مقرر داشته است: به دولت اجازه داده می شود به منظور پیشگیری، مقابله و جبران خسارات ناشی از حوادث غیرمترقبه و مدیریت خشکسالی، تنخواه گردان موضوع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت^۱ مصوب سال ۱۳۸۰ را به سه درصد (۳٪) و اعتبارات موضوع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران^۲ را به دو درصد (۲٪) افزایش دهد. اعتبار مذکور با پیشنهاد معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و تصویب هیئت وزیران قابل هزینه می باشد. ده درصد (۱۰٪) از اعتبارات مذکور حداقل به مبلغ یک هزار و پانصد میلیارد ریال به صورت چهل درصد (۴۰٪) هزینه ای و شصت درصد (۶۰٪) تملک دارایی های سرمایه ای به منظور پیشگیری، آمادگی و مقابله با حوادث و سوانح به جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران اختصاص می یابد تا مطابق اساسنامه آن جمعیت به مصرف برسد. این اعتبار صد درصد (۱۰۰٪) تخصیص یافته تلقی و پس از پرداخت به هزینه قطعی منظور می گردد.

به موجب ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران، اعتبارات موضوع این ماده با پیشنهاد شورای عالی و تأیید رئیس جمهور قابل تخصیص است. براساس قانون بودجه سال ۱۳۸۹، این مرجع تغییر داده شده است و اعتبار مذکور با پیشنهاد معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و تصویب هیئت وزیران قابل هزینه می باشد.

۱. ماده (۱۰)

به دولت اجازه داده می شود برای پیش آگاهی ها، پیشگیری، امداد رسانی، بازسازی و نوسازی مناطق آسیب دیده از حوادث غیرمترقبه از جمله سیل، زلزله، سرمازدگی، تگرگ، طوفان، پیشروی آب دریا، آفت های فراگیر محصولات کشاورزی و اپیدمی های دامی، اعتبار مورد نیاز را در لوائح بودجه سالیانه منظور نماید.

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت کشور با هماهنگی دستگاه های ذیربط کمک های بلاعوض را برای پرداخت خسارت دیدگان به طریقی تعیین می کنند که سهم اعتبار اقدامات بیمه در جبران خسارت ناشی از حوادث غیرمترقبه یاد شده نسبت به کمک های بلاعوض، سالیانه افزایش یابد و با پوشش بیمه ای کامل به تدریج کمک های بلاعوض حذف شوند.

به دولت اجازه داده می شود در صورت وقوع حوادث غیرمترقبه از جمله خشکسالی، سیل و مانند آنها تا معادل یک درصد (۱٪) از بودجه عمومی هر سال را از محل افزایش تنخواه گردان خزانه موضوع ماده (۱) این قانون تأمین و هزینه نماید. تنخواه مذکور حداکثر تا پایان همان سال از محل صرفه جویی در اعتبارات عمومی و یا اصلاح بودجه سالیانه تسویه خواهد شد.

آیین نامه اجرایی این ماده بنا به پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت کشور به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

۲. ماده (۱۲) به دولت اجازه داده می شود در صورت وقوع حوادث طبیعی و سوانح پیش بینی نشده معادل یک و دو دهم درصد (۱/۲٪) از بودجه عمومی هر سال را از محل افزایش تنخواه گردان خزانه تأمین کند تا به صورت اعتبارات خارج از شمول با پیشنهاد شورای عالی و تأیید رئیس جمهور هزینه گردد.

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۰۵۴۷

تاریخ انتشار:

۱۳۸۹/۹/۱۶

براساس ماده (۳۱) آیین‌نامه اجرایی قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور،^۱ اعتبارات موضوع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت با پیشنهاد وزارت کشور (سازمان مدیریت بحران کشور) و تصویب هیئت وزیران در اختیار دستگاه‌های مرتبط با امر مدیریت بحران و شورای هماهنگی مدیریت بحران استان‌ها قرار می‌گیرد. حال آنکه براساس جزء «ب» بند «۹» قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور اعتبار مذکور با پیشنهاد معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور و تصویب هیئت وزیران تخصیص می‌یابد. هدف از طرح ارائه شده تغییر مرجع پیشنهاد تخصیص اعتبار فوق از معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور به وزارت کشور است.

بررسی طرح

براساس اصل یکصد و بیست و ششم قانون اساسی رئیس‌جمهور مسئولیت امور برنامه و بودجه را مستقیماً برعهده دارد و می‌تواند اداره آنها را به‌عهده دیگری بگذارد. بر همین اساس ریاست محترم جمهور وظایف خود را در رابطه با امور بودجه از طریق معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور انجام می‌دهد. ممکن است استدلال شود که با توجه به اینکه موضوع اعتبارات مذکور در مواد (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و اعتبارات موضوع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران با وظایف وزارت کشور تناسب بیشتری دارد و در مواقع بحرانی موجبات تسریع در انجام اقدامات ضروری توسط این وزارتخانه خواهد شد.

در پاسخ باید به این امر توجه کرد که با توجه به اینکه متکفل امور بودجه‌ای کشور معاونت مذکور است، به‌نظر می‌رسد حذف این معاونت از مرحله پیشنهاد و تخصیص اعتبار موضوع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و اعتبارات موضوع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران، با اصل یکصد و بیست و ششم قانون اساسی و تمرکز امور بودجه‌ای در مرجع واحد سازگاری ندارد.

نتیجه‌گیری

با توجه به اصل یکصد و بیست و ششم قانون اساسی که رئیس‌جمهور را مسئول مستقیم امور برنامه و بودجه قرار داده است و نظر به اینکه رئیس‌جمهور وظیفه فوق را از طریق معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی انجام می‌دهد و با توجه به مطالب مطرح شده تصویب طرح فوق توصیه نمی‌گردد.

در صورت اصرار نمایندگان محترم بر تصویب طرح فوق پیشنهاد می‌شود تخصیص اعتبار فوق، با پیشنهاد مشترک معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور و وزارت کشور و تصویب هیئت وزیران صورت پذیرد. این پیشنهاد، هم تأمین‌کننده مقتضیات اجرایی خواهد بود و هم ایراد عدم تمرکز امور بودجه‌ای رفع خواهد شد.

۱. ماده (۳۱) به‌منظور پیشگیری، پیش‌آگاهی و ایجاد آمادگی در دستگاه‌های امداد رسانی و عملیات امداد رسانی به آسیب‌دیدگان ناشی از حوادث غیرمترقبه از جمله سیل و زلزله و مانند آن اعتبارات موضوع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت بنا به پیشنهاد وزارت کشور (سازمان مدیریت بحران کشور) و تصویب هیئت وزیران در اختیار دستگاه‌های مرتبط با امر مدیریت بحران و شورای هماهنگی مدیریت بحران استان‌ها قرار می‌گیرد تا نسبت به اجرای پروژه‌های مشخص و اولویت‌دار اقدام نمایند.